

SOM FISKEN I VANNET

Det er ikke lenger sildefiske som gjelder i Fiskebäckskil på den svenske vestkysten. Nå er det ren nytelse.

TEKST OG FOTO: GJERMUND GLESNES

▲ **TREHUSIDYLL:** Sol, sommer og nymalte trehus. Det er lett å bli forelsket i Fiskebäckskil. Hotellet ligger idyllisk til i utkanten av bebyggelsen.

Det er den pureste sommeridyll. Nymalte stakittgjerder og bed med hortensia, epletrær og rosebusker, gressklipper og rive lent mot veggen, énbilsveier og stier som sniker seg rundt hushjørnene som en katt. Det er hvite hus i tripp-trapp mot gråsteinberget og røde sjøboder langs det blinkende vannet. Fiskebäckskil er et slikt sted hvor dagene går sakte, og sommerferien gir brunfarge nok til å vare til langt utpå høsten.

FORELSKELSENS HOTELL. Det er også et sted som du kan falle pladask for. Og det er akkurat det brødrene Lars, Berth og Pär Nilsson gjorde da de kom hit en tidlig maidaag i 1979.

De tre brødrene hadde allerede jobbet en stund i restaurantbransjen, og rammet av forelskelsen fikk de lyst på en ny utfordring: De kjøpte et stort hus helt i utkanten av bebyggelsen, og der startet de hotell.

Drøye 35 år og mange utbygginger senere driver de fortsatt hotellet, Gullmarsstrand, som er et av den svenske vestkystens aller beste.

Her, like før sandstrender og svaberg overtar landskapet, venter 81 behagelige rom, restaurant med kortreist sjømat på menyen, og en lang trebrygge med et spa- og badehus på enden.

Hvis du ikke passer deg, kan du lett tilbringe hele oppholdet her, uten så mye som å forlate den fredelige oasen av deilig mat og badekåpeluksus.

BRENNENDE BERG. Slikt vil ikke Fredrik Lundqvist ha noe av. Han driver firmaet Stångenäs Kajak sammen med kona Wictoria Insulan, og i dag har han tenkt seg ut til Gåsöskärgården, et 40-talls øyer og holmer som er strødd over havet utenfor Skaftö og Fiskebäckskil.

Om havnene på Skaftö er sommeridyller, er de så godt som ubebygde øyene selve

paradis.

Men først må vi altså komme dit. Og når Fredrik leder an, skjer det med en åre mellom hendene, og et hvitt og svart tøystykke knytt over hodet som en pirat.

– Her begynner bohusgranitten, sier han idet vi padler gjennom det første av flere sund.

– Ser dere at fjellet skifter farge, til rødlig? Nederlenderne kalte det «brennende berg» da de seilte her.

STORBYEN SOM IKKE BLE. Sommer-

dagen er varm og helt underlig stille. Ikke et vindpust i luggen, og selv over «E6» – den brede hovedleden innaskjærs sørover fra Lysekil – ligger havet blikkstille og speiler seg.

Da er det tid til litt lokalhistorie, selv til havs i en spinkel kajakk. Første punkt er Lysekil kyrka, landemerket som rager som en gigant over byen, og er i særstilling det høyeste punktet i horisonten. Den er en arv etter boomen da stedet fikk industri og senere bystatus rundt 1900.

– De trodde at byens bare skulle vokse og vokse til en storby. Så kirken ble bygd deretter, en litt mindre kopi av Wasakyrkan i Göteborg. Men Lysekil forble en liten plass, med rundt 7500 innbyggere på det meste, forteller Fredrik.

▲ ◀ **UT MOT HAVET:** Hvis du klarer å rive deg løs fra havsbadet på hotellet (øverst), ligger hele Gåsöskärgården og venter (t.v.).

▲ **UT I NATUREN:** Fredrik Lundqvist mener livet er best i fri natur, enten i kajakk, på et sykkelsete eller i en bratt fjellvegg.

«SOM AT HELE VERDEN BESTÅR AV LANGGRUNN SANDBUNN, SOLBLEKE STRENDER OG LETT RØDMENDE SVABERG»

▲ **PERFEKT AVSLUTNING:** Det er ikke mange restauranter i Fiskebäckskil. Men kokkene på Gullmarsstrand gjør at du ikke savner dem.

ØYRIKET. Også skjærgården rundt Gåsö har fascinerende historie; på selve Gasö var det for eksempel pensjonat og gytjebad – et bad i leiren kostet omtrent det samme som en overnatting.

Men i dag er arkipelet naturreservat og et eventyr å utforske med kajakk. Her er holmene, sundene, kilene og vikene så mange at selv Fredrik går i surr, men til slutt siger vi inn på sandstranda han hadde sett for seg på Tjällsö. Rundt oss er det som at hele verden består av langgrunn sandbunn, solbleke strender og lett rødme svaberg runde som stueputer.

I nabovika er ungene travelt opptatt med å lure strandkrabbene.

– Det er fint å vandre her også. Er man heldig, kan man se selene i kikkert når de soler seg, sier Fredrik, som selv har en annen plan for rasten. Fra rommet bak på kajakken løfter han ut matpakker, brus og kaffetermos fra hotellet; til og med sjokoladecake har de sendt med oss.

– Oj, hva gött, sukker han.

SØLV FRA HAVET. Tilbake i Fiskebäckskil fortsetter følelsen av sommerforelskelse. Der møtes vi av det buede taket og de mørktjærede tømmerveggene på kunstneren Carl Wilhelmssons villa høyt oppe på toppen av en kulle, og de langstrakte hvite byggene til Gullmarsstrand nede langs bryggene.

Og bortenfor hotellets løfter om myke håndklær og kald hvitvin, fortsetter sjarmoffensiven i flettverket av veiter innover langs kilen.

Fiskebäckskil er et av de eldste fiskeværerne i Bohuslän, med historie helt tilbake til 1500-tallet. Gullalderen begynte i siste

Fakta GULLMARSTRAND

REISE HIT

► Gullmarstrand ligger i Bohuslän, halvannen times kjøring fra grensen til Norge i retning Göteborg, som er en time unna.

OVERNATTING

► Overnatting fra kr 1400 i dobbeltrom inkludert frokost. Hotellet har også flere aktivitets- og spise-pakker, f.eks. båttur i skjærgården med tresnekke, etterfulgt av toretters middag på hotellet, fra kr 3600 for to pers per natt. www.gullmarsstrand.se

halvdel av 1700-tallet, da havet utenfor formelig kokte av sild, og den trygge havna langs Gullmarsfjorden ga en ideell base for å høste av overfloden.

Drøye hundre år senere skiftet stedet ham igjen, da sommergjestene begynte å strømme til. Og litt etter litt har fiskeværet blitt til sommervær.

TV-SERIE. Hvis du først tar veien over Skaftöbron 2,5 times kjøring sør for Oslo, bør du også benytte anledningen til å utforske mer av øya, til fots eller med bil eller sykkel.

Få i hvert fall med deg Grundsund, et lite vær av velholdte trehus på begge sider av Grundsunds kanal – de fleste utendørs-scenene i TV-serien «Saltön» med Tomas von Brömssen, Ulla Skoog og Anki Larsson ble spilt inn her.

Lenger sør, i Rågårdsvik, venter enda en trehusidyll med småbåthavn, svaberg og langgrunn strand med badebrygge.

Og etter det igjen? Da frister vel egentlig lite mer enn middagen på Gullmarsstrand, og samme lekse i morgen. ■

